

RÅDSFORORDNING (EF) nr. 169/2009

2015/EØS/51/07

av 26. februar 2009

om anvendelse av konkurransereglene innen transport med jernbane, på vei og innlands vannvei

(konsolidert utgave)(*)

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

- 3) Konkurranseregler på disse områdene bør ta hensyn til de særlige forhold som gjelder for transport.

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 83,

- 4) Ettersom konkurransereglene for transportsektoren avviker fra de alminnelige konkurranseregler, bør foretakene gis mulighet til å få kjennskap til hvilke regler som anvendes i hvert enkelt tilfelle.

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet⁽¹⁾,

- 5) Konkurransereglene for transport bør gjelde tilsvarende for felles finansiering eller anskaffelse av transportmateriell til felles bruk av bestemte grupper av foretak, og for bestemte deler av virksomheten i foretak som yter tilleggstjenester ved transport med jernbane, på vei og innlands vannvei.

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådsforordning (EØF) nr. 1017/68 av 19. juli 1968 om anvendelse av konkurransereglene innen transport med jernbane, på vei og innlands vannvei⁽³⁾ har blitt vesentlig endret flere ganger⁽⁴⁾. Av klarhetshensyn og av praktiske årsaker bør nevnte forordning konsolideres.
- 2) Konkurranseregler for transport med jernbane, på vei og innlands vannvei inngår både i den felles transportpolitikk og i den alminnelige økonomiske politikk.

- 6) For å unngå at handelen mellom medlemsstatene påvirkes eller at konkurransen vris i det indre marked, er det for de tre nevnte transportgrener nødvendig å forby i prinsippet alle avtaler mellom foretak, beslutninger truffet av sammenslutninger av foretak og samordnet opptreden mellom foretak, samt all utilbørlig utnyttelse av en dominerende stilling i det indre marked som kan ha slike følger.

- 7) Visse typer avtaler, beslutninger og samordnet opptreden innenfor transport, som har som formål og virkning bare å anvende tekniske forbedringer eller teknisk samarbeid, kan unntas fra forbudet mot konkurransebegrensende avtaler fordi de bidrar til å øke produktiviteten. På bakgrunn av de erfaringer som gjøres ved anvendelsen av denne forordning, kan Rådet etter forslag fra Kommisjonen endre listen over slike typer avtaler.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 61 av 5.3.2009, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 130/2010 av 10. desember 2010 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), vedlegg XIII (Transport) og vedlegg XIV (Konkurranseregler), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 17 av 31.3.2011, s. 4.

⁽¹⁾ EUT C 219 E av 28.8.2008, s. 67.

⁽²⁾ EUT C 161 av 13.7.2007, s. 100.

⁽³⁾ EFT L 175 av 23.7.1968, s. 1.

⁽⁴⁾ Se vedlegg I.

- 8) For å bedre næringsstrukturen innen transport på vei og innlands vannvei, som iblant er for oppsplittet, er det videre hensiktsmessig at avtaler, beslutninger og samordnet opptreden som gjelder opprettelse og drift av foretaksgrupper innenfor nevnte transportgrener som har som formål å utføre transportvirksomhet, herunder i fellesskap finansiere eller anskaffe transportmateriell til felles bruk, unntas fra forbudet mot avtaler som begrenser konkurransen. Et slikt alminnelig unntak kan innrømmes bare dersom en foretaksgruppes samlede lastekapasitet ikke overstiger en bestemt øvre grense, og kapasiteten i de enkeltforetak som er tilsluttet gruppen, ikke overstiger bestemte grenser fastsatt på en slik måte at ingen av foretakene kan oppnå en dominerende stilling innenfor gruppen. Kommisjonen må likevel ha mulighet til å gripe inn dersom slike avtaler i det enkelte tilfelle har virkninger som er uforenlige med vilkårene for å anse slike konkurransebegrensende avtaler som lovlige, og som innebærer at unntaket misbrukes. Det faktum at den samlede lastekapasitet i en gruppe overstiger den fastsatte øvre grense, eller gruppen ikke omfattes av det alminnelige unntak på grunn av kapasiteten i enkeltforetak tilsluttet gruppen, utelukker ikke at det likevel kan dreie seg om en lovlig avtale, beslutning eller samordnet opptreden, i den utstrekning den oppfyller vilkår fastsatt i denne forordning.
- 9) Det er i første rekke foretakenes ansvar å vurdere om de konkurransebegrensende virkninger av deres avtaler, beslutninger eller samordnede opptreden veier tyngre enn de økonomisk gunstige virkninger som kan berettigg slike begrensninger, og ut fra dette på eget ansvar vurdere om deres avtaler, beslutninger eller samordnede opptreden er lovlige eller ulovlige.
- 10) Foretakene bør derfor ha mulighet til å inngå og anvende avtaler uten å gjøre dem kjent. Det er dermed en risiko for at slike avtaler kan bli erklært ugyldige med tilbakevirkende kraft, dersom de skulle bli undersøkt som følge av en klage eller på Kommisjonens eget initiativ, men det utelukker ikke at de med tilbakevirkende kraft kan erklæres lovlige dersom en slik etterfølgende undersøkelse finner sted —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Virkeområde

Innen transport med jernbane, på vei og innlands vannvei får bestemmelsene i denne forordning anvendelse på avtaler, beslutninger og samordnet opptreden som har som formål eller virkning å fastsette transportpriser og transportvilkår, begrense eller kontrollere transporttilbudet, dele transportmarkeder, anvende tekniske forbedringer eller teknisk samarbeid, eller i fellesskap finansiere eller anskaffe transportmateriell eller

transportutstyr som er direkte knyttet til transportytelser, i den utstrekning dette er nødvendig for den felles drift av en foretaksgruppe innenfor transport på vei eller innlands vannvei som definert i artikkel 3, samt på utilbørlig utnyttelse av en dominerende stilling på transportmarkedet. Bestemmelsene får videre anvendelse på den virksomhet som utøves av ytere av tilleggstjenester tilknyttet transport som har ovennevnte formål eller virkninger.

Artikkel 2

Unntak for tekniske avtaler

1. Forbudet fastsatt i traktatens artikkel 81 nr. 1 får ikke anvendelse på avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden som utelukkende har som formål og virkning å anvende tekniske forbedringer eller teknisk samarbeid ved
- a) standardisering av materiell, transportforsyninger, transportmidler og faste anlegg,
  - b) utveksling eller felles bruk av personell, materiell, transportmidler og faste anlegg for å utøve transportvirksomhet,
  - c) organisering og gjennomføring av etterfølgende transport, tilleggstransport, erstatningstransport eller kombinert transport, og fastsettelse og anvendelse av totalpriser og totalvilkår for slik transport, herunder konkurrerende priser,
  - d) bruk av de ruter som er mest rasjonelle for driften ved transport innen en og samme transportgren,
  - e) samordning av ruteplanene for tilknytningsruter,
  - f) samling av enkeltforsendelser,
  - g) innføring av ensartede regler for oppbygging av transporttariffer og vilkårene for å anvende dem, forutsatt at det ikke fastsettes transportpriser og transportvilkår.

2. Kommisjonen skal ved behov framlegge forslag for Rådet om å utvide eller forkorte listen nevnt i nr. 1.

Artikkel 3

Unntak for grupper av små og mellomstore bedrifter

1. Avtaler, beslutninger og samordnet opptreden nevnt i traktatens artikkel 81 nr. 1 er unntatt fra forbudet fastsatt i samme artikkel når de har som formål

a) å opprette og drive foretaksgrupper innen transport på vei og innlands vannvei med sikte på å utøve transportvirksomhet,

b) i fellesskap å finansiere eller anskaffe transportmateriell eller transportutstyr direkte tilknyttet transportytelsen, dersom dette er nødvendig for gruppenes felles drift,

og når gruppens samlede lastekapasitet ikke overstiger

i) 10 000 tonn for veitransport,

ii) 500 000 tonn for transport på innlands vannvei.

Kapasiteten i hvert av foretakene som tilhører gruppen, kan ikke overstige 1 000 tonn for veitransport og 50 000 tonn for transport på innlands vannvei.

2. Dersom iverksettelsen av avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden nevnt i nr. 1 i bestemte tilfeller har virkninger som er uforenlige med vilkårene i traktatens artikkel 81 nr. 3, kan foretakene eller sammenslutningene av foretak pålegges å bringe disse virkninger til opphør.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 26. februar 2009.

Artikkel 4

Oppheving

Forordning (EØF) nr. 1017/68, endret ved den forordning som er oppført i vedlegg I del A, oppheves med unntak av artikkel 13 nr. 3 som fortsatt får anvendelse på beslutninger vedtatt i henhold til artikkel 5 i forordning (EØF) nr. 1017/68 før 1. mai 2004, inntil disse beslutningene utløper.

Henvisninger til den opphevede forordningen skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg II.

Artikkel 5

Ikrafttredelse og eksisterende avtaler

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

2. Forbudet i traktatens artikkel 81 nr. 1 får ikke anvendelse på avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden som gjaldt på tiltredelsesdatoen for Østerrike, Finland og Sverige eller på tiltredelsesdatoen for Tsjekkia, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenia og Slovakia, og som på grunn av tiltredelsen omfattes av traktatens artikkel 81 nr. 1, dersom de innen seks måneder fra tiltredelsesdatoen endres slik at de oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 3 i denne forordning. Dette nummer får ikke anvendelse på avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden som på tiltredelsesdatoen allerede omfattes av artikkel 53 nr. 1 i EØS-avtalen.

For Rådet

I. LANGER

President

VEDLEGG I

DEL A

Opphevet forordning med senere endringer

(nevnt i artikkel 4)

Rådsforordning (EØF) nr. 1017/68
(EFT L 175 av 23.7.1968, s. 1)

unntatt artikkel 13 nr. 3

Rådsforordning (EF) nr. 1/2003
(EFT L 1 av 4.1.2003, s. 1)

bare artikkel 36

DEL B

Ikke opphevede senere endringer

Tiltredelsesakten av 1972

Tiltredelsesakten av 1979

Tiltredelsesakten av 1994

Tiltredelsesakten av 2003

VEDLEGG II

SAMMENLIGNINGSTABELL

Forordning (EØF) nr. 1017/68	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 3	Artikkel 2
Artikkel 4 nr. 1 første ledd første innledende punktum første strekpunkt	Artikkel 3 nr. 1 første ledd første innledende punktum bokstav a)
Artikkel 4 nr. 1 første ledd første innledende punktum annet strekpunkt	Artikkel 3 nr. 1 første ledd første innledende punktum bokstav b)
Artikkel 4 nr. 1 første ledd annet innledende punktum første strekpunkt	Artikkel 3 nr. 1 første ledd annet innledende punktum punkt i)
Artikkel 4 nr. 1 første ledd annet innledende punktum annet strekpunkt	Artikkel 3 nr. 1 første ledd annet innledende punktum punkt ii)
Artikkel 4 nr. 1 annet ledd	Artikkel 3 nr. 1 annet ledd
Artikkel 4 nr. 2	Artikkel 3 nr. 2
—	Artikkel 4
Artikkel 30 nr. 1	Artikkel 5 nr. 1
Artikkel 30 nr. 3 annet ledd	Artikkel 5 nr. 2
Artikkel 31	—
—	Vedlegg I
—	Vedlegg II